

## نگاهی به تجارت خارجی نیجریه در سال 2018

### مقدمه:

بهبود و ثبات نسبی قیمت جهانی نفت از یک سو و پیگیری سیاست های دولت محمدمو بوهاری در متنوع سازی اقتصاد نیجریه و رونق دادن به بخش های کشاورزی و صنعت از سوی دیگر، موجب شد تا نیجریه در سال 2018 شاهد موفقیت های چشمگیری از جمله رشد تقریباً قابل توجه تولید ناخالص داخلی و افزایش سی درصدی ارزش کالاهای صادراتی خود باشد. در گزارش پیش رو عمده ترین شاخص های تجارت خارجی نیجریه طی سال 2018 مورد مطالعه قرار گرفته است.

### 1. عمده ترین کالاهای صادراتی و وارداتی نیجریه طی سال 2018

همانطور که در مقدمه این گزارش متذکر شدیم، ارزش صادرات کالای نیجریه طی سال 2018 میلادی با افزایشی در حدود 30 درصد نسبت به سال پیش از آن، به رقم 52.9 میلیارد دلار رسید. در این میان اروپا با جذب 43.9 درصد، آسیا با 27.7 درصد، آمریکای شمالی با 13.2 درصد، آفریقا با 9.2 درصد، آمریکای لاتین با 4.9 درصد و اقیانوسیه و استرالیا با 0.4 درصد به ترتیب جایگاه نخست تا ششم مقاصد صادراتی نیجریه را به خود اختصاص دادند.

بر اساس برآورد فکت بوک سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) ارزش صادرات کالای نیجریه طی سال 2018 در مجموع برابر با 11.9 درصد از کل تولید ناخالص داخلی آن کشور بوده و تراز بازرگانی نیجریه در این سال با 6 میلیارد و 700 میلیون دلار افزایش نسبت به سال 2017 به رقم 16.5 میلیارد دلار رسیده است.

جدول زیر معرف ده محصول عمده صادراتی نیجریه طی سال 2018 می باشد که در مجموع 98.9 درصد از ارزش کل صادرات کالای آن کشور را به خود اختصاص داده اند:

جدول شماره یک: عمده ترین محصولات صادراتی نیجریه

| ردیف | نام کالا                   | ارزش به دلار | درصد از کل صادرات کالا |
|------|----------------------------|--------------|------------------------|
| 1.   | سوخت های معدنی از جمله نفت | 49.8 میلیارد | 94.1 درصد              |
| 2.   | کشتی و قایق                | 1.3 میلیارد  | 2.4 درصد               |
| 3.   | کاکائو                     | 317.5 میلیون | 0.6 درصد               |
| 4.   | دانه های روغنی             | 274.6 میلیون | 0.5 درصد               |
| 5.   | میوه و خشکبار              | 189.3 میلیون | 0.4 درصد               |
| 6.   | کود شیمیایی                | 169.2 میلیون | 0.3 درصد               |
| 7.   | تتباکو                     | 97.2 میلیون  | 0.2 درصد               |
| 8.   | پشم، پوست خام و چرم        | 93.4 میلیون  | 0.2 درصد               |
| 9.   | آلومینیوم                  | 74.2 میلیون  | 0.1 درصد               |
| 10.  | پلاستیک و محصولات پلاستیکی | 71.4 میلیون  | 0.1 درصد               |

در میان ده کالای مورد مطالعه در جدول فوق، صادرات کشتی و قایق با 400 درصد رشد، بیشترین افزایش را نسبت به سال پیش از آن (2017) داشته و میوه و خشکبار با 148.7 درصد، آلومینیوم با 141.7 درصد و دانه های روغنی با 51.8 درصد در جایگاه های دوم تا چهارم این ارزیابی قرار می گیرند. در نقطه مقابل، ارزش صادرات پلاستیک و محصولات پلاستیکی نیجریه 8.6 درصد و تتباکو 5 درصد نسبت به سال پیش از آن کاهش داشته است.

طی سال 2018 همچنین، واردات کالا توسط نیجریه با افزایشی معادل 56.1 درصد در مقایسه با سال پیش از آن به 36.5 میلیارد دلار رسید. جدول زیر معرف ده مجموعه کالای نخست وارداتی نیجریه طی سال 2018 است:

جدول شماره دو: عمده ترین کالاهای وارداتی نیجریه

| ردیف | نام کالا                       | ارزش به دلار | درصد از کل صادرات کالا |
|------|--------------------------------|--------------|------------------------|
| 1.   | سوخت های فسیلی از جمله نفت     | 10.8 میلیارد | 29.7 درصد              |
| 2.   | ماشین آلات و رایانه ها         | 5.2 میلیارد  | 14.2 درصد              |
| 3.   | کشتی و قایق                    | 3.4 میلیارد  | 9.4 درصد               |
| 4.   | خودروهای سبک و سنگین           | 2.2 میلیارد  | 6.1 درصد               |
| 5.   | ماشین آلات و تجهیزات الکترونیک | 2.1 میلیارد  | 5.6 درصد               |
| 6.   | پلاستیک و کالاهای پلاستیکی     | 1.4 میلیارد  | 3.8 درصد               |
| 7.   | غلات                           | 1.2 میلیارد  | 3.3 درصد               |
| 8.   | ماهی                           | 686.5 میلیون | 1.9 درصد               |
| 9.   | قطعات و تجهیزات آهنی و فولادی  | 681.9 میلیون | 1.9 درصد               |
| 10.  | آهن و فولاد                    | 618.9 میلیون | 1.7 درصد               |

در بررسی اقلام وارداتی نیجریه نیز واردات کشتی و قایق با 464 درصد افزایش نسبت به سال پیش از آن بیشترین میزان رشد را داشته و خودرو با 51.7 درصد، آهن و فولاد با 41.7 درصد و سوخت های فسیلی از جمله نفت با 32.9 درصد، جایگاه های دوم تا چهارم افزایش نسبی را به خود اختصاص داده اند. در نقطه مقابل، واردات غلات بویژه ذرت و گندم به میزان 15.7 درصد و ماهی به میزان 0.8 درصد نسبت به سال 2017 کاهش داشته است.

همانگونه که در جدول شماره دو مشاهده شد، چهار مجموعه کالایی، سوخت های فسیلی، ماشین آلات و رایانه، کشتی و قایق و خودروهای سبک و سنگین در رتبه اول تا چهارم واردات نیجریه در سال 2018 قرار داشته اند. در جداول زیرین این مجموعه کالایی با دقت بیشتری مورد مطالعه قرار گرفته است:

جدول شماره سه: عمده ترین سوخت های فسیلی وارد شده توسط نیجریه در سال 2018

| ردیف | نام کالا                             | ارزش به دلار | درصد افزایش واردات نسبت به سال 2017 |
|------|--------------------------------------|--------------|-------------------------------------|
| 1.   | نفت تصفیه شده                        | 10.6 میلیارد | 32.6 درصد                           |
| 2.   | نفت خام بسیار سبک طبیعی              | 123.5 میلیون | 28.7 درصد                           |
| 3.   | ژل های نفتی و واکس های معدنی         | 56.8 میلیون  | 17.9 درصد                           |
| 4.   | گاز مایع                             | 30.5 میلیون  | 4219 درصد                           |
| 5.   | قیر طبیعی و آسفالت                   | 23.8 میلیون  | 154.7 درصد                          |
| 6.   | ذغال و سوخت های جامد ساخته شده از آن | 6.2 میلیون   | منفی 2.4 درصد                       |
| 7.   | روغن های ناشی از تقطیر ذغال سنگ      | 4.2 میلیون   | منفی 34 درصد                        |
| 8.   | آسفالت مخلوط با قیر                  | 729 هزار     | منفی 1.2 درصد                       |
| 9.   | ذغال سنگ نارس (خام)                  | 174 هزار     | 1.9 درصد                            |
| 10.  | ذغال کک                              | 166 هزار     | 16.9 درصد                           |

جدول شماره چهار: عمده ترین تجهیزات و ماشین آلات وارد شده توسط نیجریه در سال 2018

| ردیف | نام کالا                                            | ارزش به دلار | درصد افزایش واردات نسبت به سال 2017 |
|------|-----------------------------------------------------|--------------|-------------------------------------|
| 1.   | شیرآلات و لوازم خانگی                               | 351.1 میلیون | منفی 20 درصد                        |
| 2.   | توربو جت                                            | 287.5 میلیون | 23.1 درصد                           |
| 3.   | ماشین ظرفشویی و لباس شویی                           | 242.8 میلیون | 65.5 درصد                           |
| 4.   | لاستیک و ماشین آلات تولید لاستیک و پلاستیک          | 229.9 میلیون | 100.2 درصد                          |
| 5.   | ماشین آلات شستشو و درجه بندی دانه ها و سبزیجات      | 221.9 میلیون | 131 درصد                            |
| 6.   | پمپ های مایع و آسانسور                              | 189.3 میلیون | 18.9 درصد                           |
| 7.   | سانتریفیوژ، فیلتر و تصفیه کننده ها                  | 183.7 میلیون | 15.8 درصد                           |
| 8.   | ماشین آلات تغییر دما<br>Temperature-change machines | 183.6 میلیون | منفی 15.6 درصد                      |
| 9.   | ماشین آلات متفرقه                                   | 180.1 میلیون | 40.7 درصد                           |
| 10.  | ماشین آلات دوخت و مرتبط با صنعت مبلمان              | 163.9 میلیون | 108.9 درصد                          |

جدول شماره پنج: عمده ترین انواع کشتی و قایق وارد شده توسط نیجریه در سال 2018

| ردیف | نام کالا                                               | ارزش به دلار     | درصد افزایش واردات<br>نسبت به سال 2017 |
|------|--------------------------------------------------------|------------------|----------------------------------------|
| 1.   | کشتی های سبک و قایق های آتش<br>نشانی و اسکله های شناور | 3.3 میلیارد      | 500 درصد                               |
| 2.   | کشتی های کروز و باربری                                 | 42 میلیون        | 0.2 درصد                               |
| 3.   | رفت و سایر ساختارهای شناور                             | 26.9 میلیون دلار | منفی 34.8 درصد                         |
| 4.   | کشتی های ماهیگیری و کشتی های<br>کارخانه ای             | 14.6 میلیون      | 388.3 درصد                             |
| 5.   | انواع کشتی های کشنده                                   | 9.8 میلیون       | منفی 6.1 درصد                          |
| 6.   | انواع موج شکن و Breaker<br>vessels                     | 5.1 میلیون       | 105.5 درصد                             |
| 7.   | قایق های بادبانی و دیگر کشتی های<br>تفریحی و ورزشی     | 1.3 میلیون       | منفی 35.1 منفی                         |
| 8.   | کشتی های جنگی و قایق های نجات                          | 741 هزار         | 390.7 درصد                             |

جدول شماره شش: عمده ترین انواع خودروهای وارد شده توسط نیجریه در سال 2018

| ردیف | نام کالا                       | ارزش به دلار | درصد افزایش واردات نسبت به سال 2017 |
|------|--------------------------------|--------------|-------------------------------------|
| 1.   | خودرو سواری                    | 1 میلیارد    | 53.8 درصد                           |
| 2.   | موتورسیکلت                     | 594.4 میلیون | 115.3 درصد                          |
| 3.   | شناسی خودرو                    | 209.2 میلیون | 15.6 درصد                           |
| 4.   | کامیون و تراک                  | 98.9 میلیون  | 17.6 درصد                           |
| 5.   | قطعات خودرو و لوازم یدکی       | 71.5 میلیون  | 15.5 درصد                           |
| 6.   | تراکتور                        | 68.9 میلیون  | 57.5 درصد                           |
| 7.   | قطعات خودرو و لوازم موتورسیکلت | 44.3 میلیون  | منفی 13.1 درصد                      |
| 8.   | وسایل حمل و نقل عمومی          | 26.3 میلیون  | منفی 27.9 درصد                      |
| 9.   | خودروهای با کاربری ویژه        | 26.2 میلیون  | 36.6 درصد                           |
| 10.  | تریلرها                        | 23.4 میلیون  | منفی 15.7 درصد                      |

## 2. مهمترین شرکای تجاری نیجریه در سال 2018:

طی سال 2018 کشورهای هند، هلند، اسپانیا و فرانسه مهمترین مقاصد کالاهای صادراتی نیجریه بوده اند. در این سال آمریکا با 37.8 درصد و توگو با 6.1 درصد کاهش واردات در مقایسه با سال 2017 در جدول مقاصد صادراتی کالاهای نیجریه بیشترین تنزل رتبه را داشته اند. در طرف مقابل، کشورهای نظیر کانادا با 7.2 درصد، هند با 15.1 درصد، سوئد با 134.2 درصد و برزیل با 202.4 درصد افزایش واردات نسبت به سال 2017 جایگاه خود در جدول مقاصد صادراتی نیجریه را ارتقاء دادند. جدول ذیل ارزش صادرات کالای نیجریه به پانزده مقصد نخست و سهم هرکدام از این مقاصد از کل صادرات کالای نیجریه در سال 2018 را نشان می دهد:

### جدول شماره هفت: پانزده مقصد نخست صادرات نیجریه:

| ردیف | کشور                | میزان به دلار     | سهم از کل صادرات |
|------|---------------------|-------------------|------------------|
| 1.   | هند                 | 8.4 میلیارد دلار  | 15.9 درصد        |
| 2.   | هلند                | 5.7 میلیارد دلار  | 10.7 درصد        |
| 3.   | اسپانیا             | 5.4 میلیارد دلار  | 10.1 درصد        |
| 4.   | فرانسه              | 4.2 میلیارد دلار  | 7.9 درصد         |
| 5.   | آفریقای جنوبی       | 3.4 میلیارد دلار  | 6.4 درصد         |
| 6.   | ایالات متحده آمریکا | 3.2 میلیارد دلار  | 6.1 درصد         |
| 7.   | اندونزی             | 2.2 میلیارد دلار  | 4.2 درصد         |
| 8.   | سوئد                | 2 میلیارد دلار    | 3.8 درصد         |
| 9.   | بریتانیا            | 1.9 میلیارد دلار  | 3.6 درصد         |
| 10.  | برزیل               | 1.7 میلیارد دلار  | 3.2 درصد         |
| 11.  | ایتالیا             | 1.6 میلیارد دلار  | 3 درصد           |
| 12.  | کانادا              | 1.5 میلیارد دلار  | 2.8 درصد         |
| 13.  | ساحل عاج            | 1.15 میلیارد دلار | 2.2 درصد         |
| 14.  | آلمان               | 1.12 میلیارد دلار | 2.1 درصد         |
| 15.  | توگو                | 936 میلیون دلار   | 1.8 درصد         |

بیش از 83.9 درصد از کل صادرات نیجریه در سال 2018 به مقصد پانزده کشور مورد اشاره در جدول فوق بوده است.

### 3. عمده ترین کشورهای دارای تراز مثبت یا منفی تجاری با نیجریه

بیشترین کسری تجاری نیجریه در سال 2018 به ترتیب در تجارت با کشورهای چین، کره جنوبی، بلژیک و روسیه بوده است. در جدول زیر شش کشور دارای بیشترین تراز تجاری مثبت با نیجریه معرفی شده اند:

جدول شماره هشت: شش کشور دارای بیشترین تراز تجاری مثبت با چین:

| ردیف | کشور      | میزان به دلار     |
|------|-----------|-------------------|
| 1.   | چین       | 6.2 میلیارد دلار  |
| 2.   | کره جنوبی | 3.6 میلیارد دلار  |
| 3.   | بلژیک     | 2.9 میلیارد دلار  |
| 4.   | روسیه     | 856.5 میلیون دلار |
| 5.   | لیتوانی   | 563.1 میلیون دلار |
| 6.   | نروژ      | 466.2 میلیون دلار |

از دیگر سو نیجریه، طی سال 2018 در تجارت با کشورهای هند، اسپانیا، فرانسه و آفریقای جنوبی دارای بهترین تراز تجاری بوده است. در جدول زیر ده کشوری را که تجارت نیجریه با آنها دارای بیشترین تراز مثبت است مشاهده می کنید:

جدول شماره نه: ده کشوری که نیجریه در تجارت با آنها دارای بیشترین تراز مثبت است:

| ردیف | کشور          | میزان به دلار     |
|------|---------------|-------------------|
| 1.   | هند           | 6.5 میلیارد دلار  |
| 2.   | اسپانیا       | 4.7 میلیارد دلار  |
| 3.   | فرانسه        | 3.1 میلیارد دلار  |
| 4.   | آفریقای جنوبی | 2.9 میلیارد دلار  |
| 5.   | سوئد          | 1.9 میلیارد دلار  |
| 6.   | اندونزی       | 1.89 میلیارد دلار |
| 7.   | هلند          | 1.5 میلیارد دلار  |
| 8.   | کانادا        | 1.14 میلیارد دلار |
| 9.   | ساحل عاج      | 1.07 میلیارد دلار |
| 10.  | برزیل         | 1.05 میلیارد دلار |

تهیه کننده: سفارت جمهوری اسلامی ایران ابوجا-صادقی